

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παιδαγωγικό Τμήμα
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

aldiso@eds.uoa.gr
<https://aldiso.eds.uoa.gr>

AIDiSo: «Ευθυγράμμιση των πρακτικών αντιμετώπισης πανδημικών κρίσεων με τις αρχές της αναπηρίας - Επαναπροσδιορισμός των προβλημάτων και επανασχεδιασμός των λύσεων για την υποστήριξη μαθητών με αναπηρία»

ΗΜΕΡΙΔΑ 20/09/23

Διαχείριση πανδημικών κρίσεων για μαθητές/τριες με αναπηρία: πορίσματα και εργαλεία

Στρατηγικές, μέτρα και πολιτικές για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρία κατά την πανδημική κρίση Covid-19 στην Ελλάδα: απόψεις και προβληματισμοί των ειδικών

Δρ. Παπάζογλου Θεοδώρα, Εκπαιδευτικός – Ειδική Παιδαγωγός

Το ερευνητικό έργο aldiso υποστηρίζεται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 4ης Προκήρυξης Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» Εμβληματική Δράση «Παρεμβάσεις προς αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19» (Αριθμός Έργου: 04958)

Στόχος της παρουσίασης

Διερεύνηση των απόψεων των ειδικών (ΠΕΚΕΣ, ΚΕΔΑΣΥ, ΙΕΠ) & εκπροσώπων της εκπαιδευτικής διοίκησης (Υπουργείο, Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, Διευθυντές/τριες σχολικών μονάδων) σχετικά με:

- Στρατηγικές, μέτρα, πολιτικές για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρία κατά την πανδημική κρίση
- Αναδυόμενες ανάγκες
- Προκλήσεις
- Προτάσεις

Μεθοδολογία

Συμμετέχοντες

- 11 ειδικοί (ΠΕΚΕΣ, ΚΕΔΑΣΥ, ΙΕΠ)
- 10 εκπρόσωποι της εκπαιδευτικής διοίκησης (Υπουργείο, Διευθυντές/τριες)
- Διάφορες περιοχές της Ελλάδας

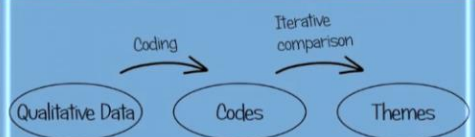
Interview

21 συνεντεύξεις

- Εξ αποστάσεως μέσω τηλεδιάσκεψης
- Με βάση πρωτόκολλο συνέντευξης

Thematic Analysis

Θεματική Ανάλυση

Αποτελέσματα

Λειτουργία δομών εκπαίδευσης

- ❑ Σχολική χρονιά 2019-20: τα ειδικά σχολεία - κλειστά για μικρό χρονικό διάστημα ενώ τα γενικά - κλειστά για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα (προαιρετική τηλεεκπαίδευση)
- ❑ Σχολική χρονιά 2020-21: τα ειδικά σχολεία - δια ζώσης λειτουργία και τα γενικά – κλειστά για μεγάλο χρονικό διάστημα (υποχρεωτική τηλεεκπαίδευση)
- ❑ Λειτουργία Περιφερειακών Διαδικτυακών σχολείων για μαθητές/τριες ευπαθών ομάδων (π.χ. με σοβαρά προβλήματα υγείας)
- ❑ Συνδυασμός εξατομικευμένων παρεμβάσεων των εκπαιδευτικών παράλληλης στήριξης και παρεμβάσεων στη γενική τάξη
- ❑ Η συμμετοχή και τα κίνητρα των μαθητών με αναπηρία στην εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία φαίνονταν περιορισμένα

Αναδυόμενες ανάγκες κατά την πανδημική κρίση

- ❑ Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων
- ❑ Αντιμετώπιση των αυξημένων περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας
- ❑ Ψυχοκοινωνική στήριξη και αντιμετώπιση των αλλαγών στη συμπεριφορά των μαθητών (αυξημένο άγχος, ένταση)
- ❑ Διασφάλιση της ασφαλούς χρήσης και πλοήγησης στο διαδίκτυο
- ❑ Μείωση της παρεμβατικότητας των γονέων κατά τα εξ αποστάσεως μαθήματα
- ❑ Ενίσχυση υλικοτεχνικής υποδομής και παροχή εξοπλισμού
- ❑ Αποτελεσματικότερη συνεργασία μεταξύ σχολείου και οικογένειας
- ❑ Κάλυψη μαθησιακών κενών των μαθητών

Εκπαιδευτικές πρακτικές

- ❑ Πρωτοβουλίες εκπαιδευτικών: εκπαιδευτικά βιντεομαθήματα, ψηφιακές εφαρμογές για ασύγχρονη επικοινωνία (π.χ. padlet), χρήση εναλλακτικών τρόπων για εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία
- ❑ Δημιουργία ομάδων μεταξύ των εκπαιδευτικών και συναντήσεων για ανταλλαγή απόψεων και υλικού
- ❑ Πρωτοβουλίες συλλόγων γονέων και εκπαιδευτικών για παροχή εξοπλισμού ή μέριμνα για συνδέσεις διαδικτύου σε οικογένειες
- ❑ Δραστηριότητες με μεγαλύτερη έμφαση στο ψυχοσυναισθηματικό τομέα
- ❑ Πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών για την διασφάλιση της προσβασιμότητας του εκπαιδευτικού υλικού

Εκπαιδευτικές πρακτικές

- ❑ Οι εκπαιδευτικοί παράλληλης στήριξης (ΠΣ) έκαναν συχνά εξατομικευμένες συναντήσεις ή παρεμβάσεις με τους μαθητές/τριες με αναπηρία
- ❑ Μερικοί εκπαιδευτικοί ήταν απρόθυμοι να χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία και να προσαρμοστούν στις νέες συνθήκες λόγω έλλειψης κατάρτισης και χρόνου
- ❑ Οι διευθυντές, εκπαιδευτικοί και υπεύθυνοι σε διάφορους φορείς έκαναν μεγάλη προσπάθεια για την οργάνωση της ειδικής εκπαίδευσης σε εξ αποστάσεως συνθήκες, δουλεύοντας στον προσωπικό τους χρόνο
- ❑ Οι εκπαιδευτικοί ΠΣ ή των τμημάτων ένταξης έπαιζαν κάποιες φορές πιο παθητικό ρόλο κατά τη διάρκεια της τηλεεκπαίδευσης στη γενική τάξη

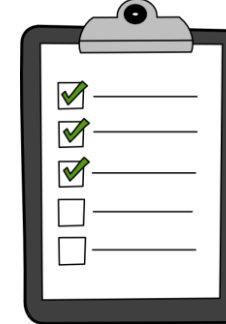

Μέτρα & Υπηρεσίες

- ❑ Οδηγίες αναρτημένες σε ιστοτόπους
 - ΚΕΔΑΣΥ: ψυχοσυναισθηματικό τομέα
 - ΠΕΚΕΣ: μαθησιακό τομέα
- ❑ Προσβάσιμο εκπαιδευτικό υλικό και εργαλεία από το ΙΕΠ (<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/>)
- ❑ Εκπαίδευση-σεμινάρια για εκπαιδευτικούς και άλλους επαγγελματίες σχετικά με τις πλατφόρμες και την τηλεκπαίδευση
- ❑ Πρόσληψη επαγγελματιών (αναπληρωτών εκπαιδευτικών, ψυχολόγων)
- ❑ Παροχή εξοπλισμού σε μαθητές/τριες με βάση οικονομικά κριτήρια
- ❑ Οικονομική ενίσχυση εκπαιδευτικών για αγορά εξοπλισμού

Μέτρα & Υπηρεσίες

- ❑ Εκπαιδευτικά τηλεοπτικά προγράμματα (289 με υπότιτλους)
- ❑ Κατευθυντήριες γραμμές, υλικό και προτεινόμενες δραστηριότητες στους δικτυακούς τόπους από τους συντονιστές στα ΠΕΚΕΣ, στις Διευθύνσεις Εκπαίδευσης ή/και τα ΚΕΔΑΣΥ
- ❑ Εξατομικευμένες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παρεμβάσεις από εκπαιδευτικούς σε κάποια σχολεία
- ❑ Τεχνική υποστήριξη από Πληροφορικούς στα ΠΕΚΕΣ και κυρίως από εκπαιδευτικούς Πληροφορικής στα σχολεία

Μέτρα & Υπηρεσίες

- Περιφερειακά διαδικτυακά σχολεία για μαθητές/τριες και εκπαιδευτικούς που ανήκαν σε ευπαθείς ομάδες
- Προσβάσιμα εγχειρίδια σε ψηφιακή μορφή (ΙΕΠ)
- Διαδικτυακές συναντήσεις και τηλεφωνική επικοινωνία με γονείς ή εκπαιδευτικούς, τηλεφωνική γραμμή υποστήριξης από τα ΚΕΔΑΣΥ και ΠΕΚΕΣ
- Ομάδες επικοινωνίας εξ αποστάσεως για την ενθάρρυνση της κοινωνικής αλληλεπίδρασης

Προκλήσεις

- Έλλειψη κεντρικού συντονισμού, καθοδήγησης και σχεδίου/πρωτοκόλλου ετοιμότητας
- Περιορισμοί στη προσβασιμότητα του εκπαιδευτικού υλικού και των πλατφορμών για την εξ αποστάσεως εκπαίδευση
- Δυσκολίες στην επικοινωνία και συντονισμό εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών
- Περιορισμένος εξοπλισμός και υλικοτεχνική υποδομή στα σχολεία
- Τεχνικά προβλήματα κατά την διάρκεια της τηλεεκπαίδευσης

Προκλήσεις

- ❑ Ανεπαρκής κατάρτιση και ψηφιακές δεξιότητες (γονείς, μαθητές, εκπαιδευτικοί)
- ❑ Έλλειψη κατάρτισης στη διαχείριση κρίσεων
- ❑ Κίνδυνος περιθωριοποίησης και περιορισμένη συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία κατά την τηλεκπαίδευση
- ❑ Αρνητικά συναισθήματα και συμπεριφορά (φόβος, κοινωνική αποστασιοποίηση, άγχος)
- ❑ Κενά σε επίπεδο Διατάξεων/Νομοθεσίας σχετικά με τα μέτρα για τους μαθητές με αναπηρία

Προκλήσεις

- ❑ Παρεμβατική συμπεριφορά των γονέων κατά την τηλεκπαίδευση
- ❑ Περιπτώσεις επαγγελματικής εξουθένωσης των επαγγελματιών
- ❑ Περιορισμένη κοινωνική αλληλεπίδραση και διατάραξη της ρουτίνας
- ❑ Μαθησιακά κενά και δυσκολίες στο ψυχοκοινωνικό τομέα
- ❑ Περιορισμένα μέτρα υποστήριξης μαθητών με αναπηρία
- ❑ Προβληματισμός για τη διασφάλιση των προσωπικών δεδομένων στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Προτάσεις

- ❑ Δημιουργία συντονισμένου πλάνου και σχεδίου ετοιμότητας για περιόδους κρίσεων
- ❑ Πρόσληψη περισσότερων επαγγελματιών (ειδικών εκπαιδευτικών, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, τεχνικών)
- ❑ Οργάνωση μέτρων και προσβάσιμων διαδικτυακών εκπαιδευτικών υπηρεσιών
- ❑ Εκπαίδευση και κατάρτιση σε ψηφιακές δεξιότητες μαθητών και εκπαιδευτικών
- ❑ Προμήθεια εξοπλισμού και βελτίωση υλικοτεχνικής υποδομής
- ❑ Οικονομική στήριξη των οικογενειών των μαθητών με αναπηρία και εκπαιδευτικών για προμήθεια εξοπλισμού

Προτάσεις

- Αποτελεσματικές κατευθυντήριες γραμμές και πρωτόκολλο για την ετοιμότητα και τη δράση κατά τη διάρκεια κρίσεων
- Προσβάσιμο ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό και πλατφόρμες
- Μέτρα για διασφάλιση προστασίας προσωπικών δεδομένων στις πλατφόρμες σε εξ αποστάσεως συνθήκες
- Προετοιμασία και κατάλληλη εκπαίδευση των μελλοντικών εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση των εργαλείων ΤΠΕ (δια ζώσης και εξ αποστάσεως συνθήκες)

Προτάσεις

- Προώθηση της ουσιαστικής συμπερίληψης και περισσότερο ενεργή συμμετοχή των μαθητών με αναπηρία και του εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης (π.χ. συνδιδασκαλία)
- Δημιουργία αποθετηρίων προσβάσιμου και διαφοροποιημένου ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού
- Συνεχής ενημέρωση των εκπαιδευτικών σχετικά με πρακτικά θέματα αλλά και μεθόδους εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας και διαφοροποίησης του εκπαιδευτικού υλικού

Συζήτηση

- ❑ Υπήρχε έλλειψη προετοιμασίας - οργανωμένου πλάνου/σχεδίου για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης ιδιαίτερα για τους μαθητές με αναπηρία
 - ❑ Σημαντικό ρόλο διαδραμάτισαν οι πρωτοβουλίες των εκπαιδευτικών/διευθυντών
 - ❑ Υπήρχαν περιπτώσεις αποκλεισμού μαθητών με αναπηρία από την εξ αποστάσεως εκπαιδευτική διαδικασία
 - ❑ Τα μέτρα, οι συνθήκες καθώς και η συμμετοχή των μαθητών ενισχύθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου 2020-21
 - ❑ Το επίπεδο ετοιμότητας για μια μελλοντική κρίση είναι υψηλότερο λόγω της απόκτησης τεχνογνωσίας, της εξοικείωσης με τα ψηφιακά εργαλεία
- Ένα δομημένο πρωτόκολλο ετοιμότητας είναι απαραίτητο!**

Περισσότερες πληροφορίες...

 <https://aldiso.eds.uoa.gr>

The screenshot shows the website's header with the aldiso logo and navigation menu (ALDISO, ΔΡΑΣΕΙΣ, ΝΕΑ, ΧΡΗΣΙΜΟ ΥΛΙΚΟ, ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ). The main content area features the title "Το Έργο" and a paragraph describing the project's goal: "Το aldiso αποσκοπεί στην ανάπτυξη ενός Ψηφιακού Εργαλείου Ετοιμότητας για τα σχολεία ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά στις ψυχοκοινωνικές και εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αναπηρία (ΜμεΑ) σε περιόδους πανδημίας." Below this, it lists the project's objectives: "Η ανάπτυξη του έργου aldiso περιλαμβάνει: Αξιολόγηση αναγκών μαθητών με αναπηρίες και των οικογενειών τους, Αξιολόγηση αναγκών και δυνατοτήτων εκπαιδευτικών οργανισμών ως προς τη διαχείριση της πανδημικής κρίσης, Χαρτογράφηση εθνικών στρατηγικών." A large graphic of a computer monitor displays the aldiso logo.

 aldiso

The Facebook profile page for aldiso features the organization's logo, which consists of the word "aldiso" in red lowercase letters with a yellow stylized human figure with arms raised as the letter 'i'. The profile name is "aldiso" and it has 486 likes and 506 followers. The bio reads "486 'Μου αρέσει!' • 506 ακόλουθοι". At the bottom, there are buttons for "Σας αρέσει", "Μήνυμα", and "Αναζήτηση".

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παιδαγωγικό Τμήμα
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

aldiso

Το ερευνητικό έργο aldiso υποστηρίζεται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 4ης Προκήρυξης Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» Εμβληματική Δράση «Παρεμβάσεις προς αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19» (Αριθμός Έργου: 04958)

Σας ευχαριστούμε!

The logo for 'aldiso' features the word in a bold, red, lowercase sans-serif font. The letter 'i' is replaced by a stylized yellow human figure with its arms raised in a 'V' shape, symbolizing joy or achievement.

Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών
Παιδαγωγικό Τμήμα
Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

The 'aldiso' logo, identical to the one in the center of the slide.

Το ερευνητικό έργο aldiso υποστηρίζεται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.) στο πλαίσιο της 4ης Προκήρυξης Δράσης «Επιστήμη και Κοινωνία» Εμβληματική Δράση «Παρεμβάσεις προς αντιμετώπιση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19» (Αριθμός Έργου: 04958)